

James Macdonald

**Slijedeći Muku Crnoga Krista
Tumačenje nasilne znanosti Aparthejda zabilježene u reinterpetaciji
pasionskih događaja u ciklusu *Raspeće* iz 1976. Sokhaye Charlesa Nkosija**

U ovom radu razmatra se trinaest linoreza iz serije *Raspeće* (1976.) južnoafričkog umjetnika Sokhaye Charlesa Nkosija. Ocrtavajući atmosferu političkog nemira koji je uslijedio nakon Sowetskog ustanka 1976., ova je serija grafika predstavljena kao sekularizirana i politički provokativna obrada pasionske drame. U slijedu scena koje prikazuju patnje crnoga Krista, prepoznajemo povijesni prikaz prekriven religijskim idiomatskim izražajem onoga što Njabulo Ndebele opisuje kao „nasilnu znanost“ Aparthejda – odnosno, prikrivenog nasilja, utamničivanja i mučenja, koje su postali društveno prihvatljivi. Ozakonjeno izuzimanje ovih biopolitičkih procedura naglašeno je aluzijama na ideje *golog života* i *odnosa iznimke* Girogia Agambena, kao i ideje političke prirode mučenja Anthonyja Bougesa, u kojoj podložnost tijela boli nalaže njegovo isključenje iz sfere javnosti. Budući da mučenja i ubojstva pritvorenih političkih aktivista u raso podvojenoj Južnoj Africi nisu bila dokumentirana, Nkosijevo *Raspeće* prikazano je kao važan povijesni zapis aparthejskog nasilja, koje u slijedu očito religijskih prikaza, otkriva procedure mučenja koje su aparthejske sigurnosne službe izvodile nad uhapšenim političkim aktivistima. Nadalje, tvrdi se kako je u seriji provedena radikalna preraspodjela Kristovih muka, pri čemu se bolno i pokoreno crno tijelo predstavlja kao kolektivni prikaz političkog djelovanja i borbe. U tom se pogledu smatra kako tipizirana figura Nkosijevo utamničeno Krista, otjelovljuje u svojoj crnini i u pobjedonosnoj naraciji njegove patnje, samoostvarenje i političku emancipaciju zagovaranu unutar pokreta Black Consciousness i Black Theology. Prisjećanjem na kulturu svjedoka sudionika, povezanu s pobožnim programima poput *Via Dolorosa* i Postaje križa, u zaključku se predlaže kako se gledateljima, putem reinterpetirane naracije Nkosijevo *Raspeća*, nameće potreba da se podsjetite i duboko promisle o traumatičnoj povijesti crnačke patnje i otpora.